RAGIP PAŞA
2483

باب عالی

خارجیه نظارتی

امتیازات اجنبیه‌نك الغاسندن طولایی مأمورینه تبلیغ اولنه‌جق

تعلیمات نامه

مطبعهٔ عامره — استانبول

١٣٣٠

T. C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
RAGIP PAŞA KİTAPLIĞI
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 2483

امتیازات اجنبیه‌نك لغوندن طولایی مأمورینه تبلیغ اوله‌جق

تعلیماتنامه

١ — عهود عتیقه و مؤخراً عقدایدیلن مقاولات وتأسس ایلین تعاملات وبونلرك تفسیرلریله اوروپا حقوق عمومیهٔ دولنه مخالف اوله‌رق ممالك عثمانیه‌ده جاری بالجمله امتیازات اجنبیه بوكره كلیاً رفع والغا ایدلمش و ١٨ ایلول سنه ١٣٣٠ / ١ تشرین اول ١٩١٤ تاریخندن اعتباراً دول اجنبیه تبعه‌سی حقنده اوروپا حقوق عمومیهٔ دولی احكامی جاری اوله‌رق تبعهٔ دولت علیه‌یه مخصوص ومنحصر وابواب وفصول آتیه‌ده مذكور حقوقدن ماعدا سائر بالجمله مسائل وخصوصاتده تماميله عثمانلی تبعه‌سی حقنده مرعی اصولك تطبیقی تقرر ایلمشدر .

R.Y
2854

امور عدليه

فصل اول

مواد جزائيه

برنجى قسم

تبعهٔ اجنبيه

٢ — مجرمين اجنبيه‌نك جلب واحضار وتوقيفى واقامتكاهلرينك وكنديلرينه عائد دكان ومغازه واوتل وسائر محللرك تحريسى ودوائر تحقيقيه حضورنده استجوابلرينك ومحاكمده محاكمه‌لرينك اجراسى و بالمذاكره حكم اعطاسى طوغريدن طوغرى‌يه يعنى قونسلوسخانه مأمورى توسيط ايدلمكسزين واقع اوله‌جغى كبى مدعىٔ شخصى اجنبى اولديغى حالده دخى كرك تحقيقات وكرك محاكمه اثناسنده قونسولاتو مأمورى بولنديرلميه‌جقدر.

٣ — اوراق عدليه تبليغاتى طوغريدن طوغرى‌يه اجرا قلنه‌جق و موقوفيت ومحبوسيت كماكان عثمانلى توقيفخانه وحبسخانه‌لرنده انفاذ وبالعموم مجازات نقديه دخى طوغريدن طوغرى‌يه استيفا اولنه‌جقدر .

٤ — كرك اجنبيلر طرفندن عثمانليلر ويا عين وياخود مختلف تابعيتده‌كى اجنبيلر عليهنه وكرك‌سه عثمانليلر طرفندن اجانب عليهنه ارتكاب اولنان بالعموم جرائم محاكم عثمانيه‌جه فقط قونسولاتو مأمورى حاضر بولنمقسزين رؤيت ومحاكمه اولنه‌جقدر .

٥ — دعاوىٔ جزائيه‌نك تحقيقات اوليه‌سيله مستنطق وهيئت اتهاميه وبالجمله محاكمجه تدقيقاتى صره‌سنده عثمانلى ويا اجنبى شهودى استماع ايدلديكى حالده كماكان هيچ بروجهله قونسولاتو مأمورى قبول اولنميه‌جغى كبى اجنبى شاهدلرى دوائر ومحاكم مذكوره‌يه طوغريدن طوغرى‌يه يعنى قونسلوسخانه توسيط ايدلمكسزين دعوت و عدم اجابتلرى حالنده عثمانلى شاهد متمردلرى حقنده جارى اصول ومعامله تطبيق قلنه‌جقدر .

٦ — استيناف وتمييز معاملاتى دخى طبق تبعهٔ عثمانيه حقنده اولديغى مثللو اجرا وهرهانكى براعلام ايچون محكمهٔ تمييزه مراجعت اولنديغى تقديرده كسب قطعيت ايتمش

اولان اعلامات سائره كبى محكمهٔ تمييز جزا دائره‌سنك مقرراتى دخى طوغريدن طوغرى‌يه انفاذ ايديله‌جكدر .

٧ — دوائر تحقيقيه و محاكم ايله قونسلوسخانه آره‌سنده‌كى مسافه طقوز ساعتدن دون ويا افزون اولسون تبعهٔ عثمانيه ايله اجنبيلر اره‌سنده هيچ برفرق كوزه‌تيلميه‌جكدر.

ايكنجى قسم

قونسلوسلر ومعيتلرى مأمورينى

٨ — مسلكدن يتشمه وموظف جنرال قونسلوس ، قونسلوس، قونسلوس وكيلى، آژان قونسولر و سائر صفتلرله بر قونسلوسخانه‌نك رأس اداره‌سنده بولنان كيمسه‌لر طرفندن ارتكاب ايديله‌جك جنايت افعالندن طولايى مأمورين و دوائر ومحاكم عثمانيه طرفندن طوغريدن طوغرى‌يه مومى اليهمك توقيف ومحاكمه وحبسى جهتنه كيديله‌جكدر. جنحه وقباحت افعالنى ارتكاب ايتمشلرسه مأمورين اجنبيهٔ مذكوره منسوب اولدقلرى دولتلرجه معاملهٔ متقابله اجرا ايدلمك شرطيله محاكم عثمانيه‌ده محاكمه ايدلميه‌جكدر. انجق كرك جنايت وكرك جنحه ويا قباحت درجه‌سنده ارتكاب ايتدكلرى جرايمك صورت تحقيق ومحاكمه‌سى ايچون آيرى بر اصول محاكمه دردست تنظيم اولديغندن او وقته قدر بر كونا تعقيبات اجرا ايدلمكسزين يالكز جرايم واقعه‌لرى درحال وبرتفصيل عدليه نظارتنه اشعار ايله استيذان معامله ايديله‌جكدر .

٩ — كرك جنايت افعالنده وكرك معاملهٔ متقابله شرائطنى قبول ايتمان دولتلر مأمورين متهندريسنك جنحه وقباحت افعالنده حقلرنده اجرا ايديله‌جك تعقيبات صره‌سنده قونسلوسخانه اوراق وسجلاتنك مصونيتنه رعايت ايديله‌جكدر .

١٠ — اعلامات جزائيه‌نك تنفيذى ايچون قونسلوسك اموال منقوله‌سنه مراجعت لازم كلدكده قونسلوسك آنجق ذاتنه عائد اولان اشيا حقنده حكم قانون تطبيق ايديله‌بيله‌جك، دولت متبوعه‌سنه عائد اولان اشيايه طوقونلميه‌جقدر .

١١ — بر محلك مأمورين تحقيقيه‌سنجه ويا محاكمنجه ذكر اولنان قونسلوسلردن برينك معلومات ويا شهادتنه مراجعت لازم كلديكى تقديرده مأمورينك قونسلوسك نزدينه بالذات عزيمتى ويا بر مأمور مخصوص اعزامى صورتيله شفاهاً معلومات وشهادتى استماع وياخود اشبو معلومات وشهادتى تحريراً طلب ايديله‌جكدر . هرحال وكارده ذكر اولنان

قونسلوسلر مأمورین ومحاکم عثمانیه‌جه وقوع بولان طلب ومراجعتلری قانوناً مقبول بر سببه مستند اولمقسزین تأخیر ایلمیه‌رك معین اولان مهل وکون وساعتده قبول واسعاف ایلیه‌جکلردر .

۱۲ — بونلردن ماعدا بالجمله فخری قونسلوسلر وکاتبلر وقواصلر ومأمورین روحانیه‌نك معیتنده ومناسترلرده‌کی متولی وترجمانلر کرك عثمانلی وکرك اجنبی اولسون بر کونا امتیاز ومساعده‌دن مستفید اولمیوب تحت تابعیتنده بولندقلری دولتك تبعه‌سی حقنده جاری اصول ومعاملاته تماماً تابعدرلر .

اوچنجی قسم

سفائن تجاریهٔ اجنبیه

۱۳ — ممالك عثمانیه قره صولری ایله لیمانلرنده وسفائن تجاریهٔ اجنبیه درونده وقوع بوله‌جق جرایمه کلنجه مأمورین دولت علیه آتیده تعداد اولنان اوچ حالده مداخله ایدرلر :

اولاً سکنهٔ محلیه واشخاص سائره ذی مدخل بولنسون بولنماسون ارتکاب اولنان جرم ویا قارغشه‌لق لیمانده ویا قره‌ده آسایشی اخلال ایدرسه ؛

ثانیاً قره‌ده ویا لیمانده آسایشی اخلال ایتمدیکی تقدیرده بیله کرك یالکز مرتبات آره‌سنده وکرك مرتبات ایله اشخاص ثالثه بیننده وقوع بولان جرمده سکنهٔ محلیه‌دن بری هر نه صورتله اولور ایسه اولسون علاقه‌دار ایسه ؛

ثالثاً کذلك فعل واقع قره‌ده ویا لیمانده آسایشی مخل اولمدیغی تقدیرده بیله آنده مرتباتدن وسکنهٔ محلیه‌دن غیری برشخص علاقه‌دار ایسه ؛ والحاصل قره صولرنده قره ویا لیمانك آسایشی اخلال ایدلمامك واچلرنده سکنهٔ محلیه‌دن مرتبات علاقه‌دار بولنمامق شرطیله صرف مرتبات آره‌سنده تحدث ایدن جرایمدن غیری بالجمله افعال جرمیه‌ده مأمورین ومحاکم محلیه مداخله حقنی حائزدرلر .

۱٤ — بو کبی احوالده وبرده هر نره‌ده اولورسه اولسون ایقاع جرم ایدوب‌ده محاکمه‌سی محاکم عثمانیه‌یه عائد اولان وکمیده بولنان اشخاصك تعقیبی ضمننده مأمورین عثمانیه‌نك طوغریدن طوغری‌یه سفائن تجاریهٔ اجنبیه‌یه دخول ایله تحری واستجواب وتوقیف وقانوناً صلاحیتدار اولدقلری سائر بالجمله معاملاتی ایفایه صلاحیتلری درکاردر .

فصل ثانی

امور حقوقیه وتجاریه

برنجی قسم

مواد عادیهٔ حقوقیه وتجاریه

۱٥ — حقوق وتجارته متعلق اموردە دخی تبعهٔ اجنبیه حقنده تبعهٔ عثمانیه مثللو معامله ایدیله‌جکدر . شمدی‌یه قدر بو کبی خصوصاتده تبعهٔ اجنبیه‌یی محاکمه‌یه صلاحیتدار اولان محاکم ایجار واستیجار دعوالری وبیك (۱۰۰۰) غروش وآندن دون مبالغی تضمن ایدن دیکر دعوالرده ترجمان حضوریله محاکم حقوقیه ودعاوی سائره ایچونده محاکم مختلطهٔ تجاریه اولدیغی وعینی ویا مختلف دولتلر تبعه‌سی اره‌سنده ، متحدث دعاوی حقوقیه وتجاریه‌نك رؤیت ومحاکمه‌سی کذلك شمدی‌یه قدر قونسلوسخانه محکمه‌لرینه عائد بولندیغی حالده بوندن صکره کرك تبعه عثمانیه ایله اجنبیلر وکرك عین ویامختلف تبعهٔ اجنبیه ارەسنده متکون مواد حقوقیه وتجاریه بو کبی موادده تبعهٔ عثمانیه‌یه مرجع اولان محاکم عثمانیه‌ده طوغریدن طوغری‌یه یعنی قونسلوسخانه مأموری ویا اعضای اجنبیه بولنمقسزین عثمانیلر حقنده‌کی اصول وقواعده توفیقاً رؤیت ومذاکره وحکم ایدیله‌جکدر .

۱٦ — هرنوع اوراق عدلیه وحقوقیه‌نك واعلاماتك تبلیغی وشهود دعوت واستماعی ، حکملرك تنفیذی کذلك طوغریدن طوغری‌یه واقع اوله‌جق ، قانونك امر ایتدیکی احوالده اجنبیلرك اقامتکاهنه واوتل ودکان ومغازه‌لرینه وسائر یرلره وسفائن اجنبیه‌یه مأمورین عدلیه‌جه مساکن عثمانیه مثللو بلا واسطه دخول ایدیله‌جکدر .

۱۷ — ولایات محاکم تجاریهٔ مختلطه‌سندن معطی حکملر درسعادتده برنجی مجلس تجارتده قابل استیناف اولدیغی ومجلس مزبورك ویردیکی حکملر ایسه استیناف وتمییز ایدیله‌مدیکی حالده بعدما طرفینی تبعهٔ عثمانیه تشکیل ایدن دعاوی مثللو تبعهٔ عثمانیه ایله تبعهٔ اجنبیه اراسنده‌کی بالجمله دعاوی تجاریه وحقوقیه قابل استیناف وتمییز اوله‌جقدر .

۱۸ — اجنبیلردن افلاس ایدنلرك امورینه محاکم عائدهٔ عثمانیه طرفندن (کذلك اجنبیلردن تقصیراتلی ویا حیله‌لی مفلسلر حقنده‌کی تعقیبات جزائیه‌نك تبعهٔ عثمانیه مثللو محاکم عائدهٔ عثمانیه طرفندن) قونسلوسخانه مأموری توسیط ایتدیرلمکسزین باقیله‌جق ومفلس عثمانلی وداینلرندن بری ویا بر قاچی ویا جمله‌سی اجنبی اولدیغی تقدیرده معاملات

افلاسیه‌نك قونسلاتو مأموری حاضر بولنمقسزین رؤیت وتمشیتی خصوصنده من‌القدیم موضوع اصول بعدما دخی عینیله جریان ایده‌جكدر .

١٩ — معاملات مذكوره‌نك ایفاسنده دعاوی حقوقیه وتجاریه‌نك حادث اولدیغی محللر ایله قونسلوس مقری اراسنده‌كی مسافه‌نك طقوز ساعتدن دون ویا افزون بولنمسی خصوصنده فرق یوقدر .

٢٠ — املاكه متعلق مسائلده آتیده بیان اولندیغی وجهله حق تملكی اولان اجنبیلر تماميله عثمانلیلره تمثیل ایدلمش اولدقلرندن اساس دعوی رقبه وتصرفه ومنافعه متعلق بولنسون املاكدن متحدث دعاویده كماكان‌السابق طوغریدن طوغری‌یه محاكم عثمانیه صلاحیتدار اولمقده دوام ایده‌جكلردر .

ایكنجی قسم

حقوق عائله وتوارث

٢١ — تبعهٔ اجنبیه‌یه متعلق مناكحات ومفارقات ونسب وولایت ووصایت وصغر ورشد كبی صرف حقوق عائله‌دن واهلیتدن ومنقولاتك توارث ووصیتدن منبعث دعاوینك مرجع رؤیتی انتظام عمومی‌یی اخلال ایتمامك شرطیله وتبعهٔ مذكورنك منسوب اولدقلری دولت قوانینی تطبیق ایدلمك اوزره محاكم محلیه اولدیغی اوروپا حقوق عمومیهٔ دولی احكامندندر. انجق بو قبیل دعاوینك رؤیتی ایچون محاكم عمومیهٔ نظامیه‌جه ایجاب ایدن تشكیلات ایفا وقوانین نشر واعلان ایدیلنجه‌یه قدر تبعهٔ عثمانیه علاقه‌دار اولمادقجه دعاوی مذكوره محاكم عثمانیه‌ده رؤیت ایدلمیه‌جكدر .

٢٢ — اموال غیر منقوله‌یه متعلق تركه‌لره ووصیتلره متفرع كافهٔ دعاوی ومعاملات كماكان قوانین عثمانیه‌یه توفیقاً محاكم ودوائر دولت علیه‌ده رؤیت یدیله‌جكدر .

٢٣ — محاكم عثمانیه‌ده اجانبه متعلق دعوالرك اثنای رؤیتنده اجنبیلرك اهلیتنه عائد اوله‌رق ظهور ایده‌جك مسائل منسوب اولدقلری دولتك قانونلرینه توفیقاً حل اولنه‌جقدر .

اوچنجی قسم

قونسلوسلر

٢٤ — كرك مسلكدن یتشمه موظف وكرك فخری جنرال قونسلوس، قونسلوس

وقونسلوس وكیلی وآژان قونسولر وسائر صفتلرله قونسلوسخانه‌نك رأس اداره‌سنده بولنان كیمسه‌لرله معیتلرنده بولنان مأمورین، ترجمانلر وقواصلر وظیفه‌لرینه متعلق اولمیان خصوصاتدن منبعث امور حقوقیه وتجاریه‌ده دیگر افراد اجانب كبی طوغریدن طوغری‌یه محاكم متعلقهٔ عثمانیه‌نك حق قضاسنه تابعدرلر .

٢٥ — انجق تعدادی اولنان مأموریندن قونسلوسخانه‌نك ریاست اداره‌سنده بولنان ذواتك دین ایچون حبس ایدلملری جائز دكلدر. فقط فخری جنرال قونسلوس، قونسلوس وقونسلوس وكیلی وآژان قونسولرلر تجارت ایله اشتغال ایتدكلری تقدیرده امور تجاریه‌لرندن طولایی دین ایچون حبس اولنه‌بیله‌جكلردر . شو قدركه قونسلوسلر علیهنه صادر اولان اعلامات حقوقیه‌نك تنفیذی وبالعموم معاملات اجرائیه‌ده قونسلوسخانه‌یه دخول لازم كلدكده قونسلوسخانه اوراق وسجلاتنك مصونیتنه رعایت ایدیله‌جكدر .

٢٦ — اعلاماتك اجراسنده اموال منقوله‌یه مراجعت اقتضا ایتدكده انجق قونسلوسك ذاتنه عائد اولان اشیا حقنده حكم قانون تطبیق ایدیله‌بیله‌جك ودولت متبوعه‌سنه عائد اولان اشیایه طوقونلمیه‌جقدر .

فصل ثالث

محاكم ودوائر عدلیه‌جه آلنه‌جق خرجلره دائردر

٢٧ — محاكم جزائیه وحقوقیه وتجاریه‌ده وصلح محكمه‌لرنده وبالجمله دوائر عدلیه‌ده اجنبیلردن النه‌جق خرج ورسوم ومصارف سائره عثمانلی تبعه‌سندن آلنه‌جق خرج ورسوم ومصارف سائره‌نك عینی اوله‌جقدر .

فصل رابع

دردست رؤیت مصالح ودعاوی جزائیه وحقوقیه وتجاریه حقنده‌در

٢٨ — دردست رؤیت اولان مصالح ودعاوی حقنده ١٨ ایلول ٣٣٠ و ١ تشرین اول ١٩١٤ تاریخنه قدر واقع اولان معاملات معتبر ایسه‌ده مابعدینه تاریخ مذكوردن اعتباراً

حال جديدك ايجاب ايتمكده اولديغى وجه مشروح اوزره دوام ايدلمك اقتضا ايده‌جكنه نظراً مواد جزائيه‌ده آرتق قونسولاتو مأمورى قبول ايدلميه‌جكدر. قونسلوسخانه محكمه‌سنده دردست رؤيت دعاوئ جزائيه بولندقلرى نقطه‌دن محاكم عثمانيه‌يه انتقال ايليه‌جك وموقوفلرك مأمورين عثمانيه‌يه تسليمى طلب اولنه‌رق عثمانلى توقيفخانه‌لرينه نقل ايديله‌جك ومقدما تحقيقات ومحاكماتك هر حال ودرجه‌سنده بولنديرمق شرطيله اخيراً قونسولاتو حبسخانه‌لرينه نقل ايدلمش اولان اجنبى موقوفين ومحكومينك عثمانلى توقيفخانه وحبسخانه‌لرينه اعاده‌سى اسبابنه توسل ايديله‌جكدر .

٢٩ — اعلامات جزائيه‌نك حاوى اولدقلرى مجازات اصليه ايله جزاى نقدى وتضمينات واسترداد اموال كبى سائر احكام متفرعه‌سنك كذلك بولندقلرى نقطه‌دن اجراسنه وبالعموم جزاى نقديلرك كذلك بولندقلرى نقطه‌دن استيفاسنه دوام اولنه‌جقدر.

٣٠ — دردست رؤيت اولان بيك غروشدن فضله حقوق وتجارت دعوالرينه گلنجه دردست تنظيم وتبليغ اولان قانون موقت موجبنجه دعاوئ مذكوره اليوم بولندقلرى محكمه‌لر طرفندن اصول محاكمهٔ تجارت قانوننه توفيقاً وفقط اعضاى اجنبيه وقونسلاتو مأمورى حاضر بولنديرلمقسزين قالدقلرى نقطه‌دن رؤيت وانتاج ايديله‌جكدر .

٣١ — مارالذكر دعاوى حقنده محاكم عثمانيه‌دن صادر اوله‌جق اعلامات كذلك قونسلوسخانه توسيط قلنمقسزين اجرا ايديله‌جك وشمدى‌يه قدر حقوقه متعلق مواد حقنده محاكم تجاريهٔ مختلطه‌دن اعطا قلنمش اولان اعلاماتك بولنديغى نقطه‌دن اعتباراً اجراسنه وهنوز موقع اجرايه وضع اولنمامش ايسه ابتداءً انفاذينه عثمانليلر حقنده معطى اعلامات حقوقيه‌نك مرجع انفاذى اولان مأمور طرفندن توسل ودوام اولنه‌جقدر .

مؤسسات مذهبيه وتدريسيه ومكاتب واماكن صحيهٔ خصوصيه

فصل اول

مواد عموميه

١ — كليسا، مناستر، پاپاس اقامتگاهلرى، مكاتب (ذكور واناثه مخصوص ليلى ونهارى صنايع، زراعت، طب، حقوق، تجارت، مهندس، رهبان وسائره مكتبلرى) ايتامخانه، ديكيشخانه، خسته‌خانه، معاينه‌خانه، عجزه خانه، ارضاع خانه، قبرستان كبى اليوم فرمان عالى ايله مصدق وفعلاً موجود مؤسسات واماكن صحيهٔ اجنبيه فقرات آتيه‌ده مندرج شرائط دائره‌سنده طانيه‌جقلردر .

٢ — اليوم فرمانلرى اولمديغى كبى فعلاً دخى موجود بولنميان مؤسسات ائتلافنامهٔ مخصوص ايله مصدق اولسه‌لر بيله طانيميه‌جقلردر .

٣ — كذلك فرمانلرى موجود ايكن ١٨ ايلول ٣٣٠ ده فعلاً غير موجود بولنانلر دخى طانيميه‌جقلردر . شوقدركه بو صنفه داخل اولانلردن انشا آتى سقفه قدر گلمش بولنانلر استثناءً طانيه‌جقلردر .

٤ — ١٨ ايلول ٣٣٠ ده فعلاً موجود اولوب‌ده فرمان عالى‌يى حائز اولميانلرك مناستر وپاپاس اقامتگاهلرندن ماعداسنك موجوديتلرى طانيه‌جقدر . فقط ١٨ ايلولدن اعتباراً ايكى آى ظرفنده دوائر متعلقه‌سنه بالمراجعه فرمان طلب ايده‌جكلردر . عكسى تقديرده طانيميه‌رق قپاديله‌جقدر .

٥ — آتياً برمؤسسهٔ اجنبيه‌نك احداثى ضمننده علاقه‌داران طوغريدن طوغرى‌يه يعنى سفارات توسيط ايدلمكسزين حكومت محليه‌يه مراجعته مجبور اولوب بونك ايچون اول باول قانوناً اقتضا ايدن وثائق ومعلومات اعطا وشرائط ايفا ايديله‌رك فرمان عالى استحصالى لابددر . فرمانسز اوله‌رق كشاد ايديله‌جك مؤسسات درحال قپاديله‌جقدر .

٦ — بر مؤسسهٔ اجنبيه‌نك احداثى ايچون طلب وتوعنده حكومت سنيه مقدما

جاری اصوله رعایته یعنی آلتی آی ظرفنده اسباب موجبه‌یی حاوی تحریراً بر جواب ویرمکه مجبور اولمیوب طلب واقعی اسباب بیان ایتمکسزین هروقت رد ایده‌بیله‌جکدر .

٧ — بر مؤسسهٔ اجنبیه‌نك احداثنه رخصت اعطاسی هر حالده احداث اولنه‌جغی محلده منسوب اولدیغی دولت تبعه‌سی موجود اولمق ومؤسسه‌نك وسعتی تبعه‌نك عددیله متناسب بولنمق شرطلرینه معلقدر .

٨ — مؤسسات اجنبیه عهده‌سنده بولنان وقف محللر ایچون بیکده اون مقاطعه وتخصیصات قبیلندن اولان اراضیٔ موقوفه ایله اراضیٔ امیریه واملاك صرفه ایچون بیکده یدی بچق رسم مخصوص استیفا اولنه‌جقدر .

٩ — مقاطعه ورسم مخصوصك عرصه‌یه ویاخود عرصه ایله برابر بنایه تعلقی قواعد جاریه‌یه تابع اوله‌جقدر .

١٠ — مؤسسات اجنبیه‌نك تصرف ایتدکلری محللرك منافع عمومیه ایچون استملاك خصوصنده املاك سائره‌دن فرقی یوقدر .

١١ — مؤسسات خیریه ومذهبیه‌نك ایفای وظیفه ایتمسنه مخصوص بنانك اشغال ایتدیکی ساحهٔ زمینك نهایت ایکی مثلی وسعتنده عرصهٔ متصله‌سیله برلکده منسوب اولدیغی جمعیتك فلان محلده‌کی مؤسسه‌سی نامنه اوله‌رق خرج نظامی بعدالاستیفا تصحیح قیدی جائزدر .

١٢ — قبرستانلرك وسعتی لزوم واحتیاجه نظراً تعین ایده‌جکندن انلرك تصحیح قیدنده اشغال ایتدکلری محلك ایکی مثلی نظر اعتباره آلنمق قاعده‌سی جاری دکلدر .

١٣ — شمدی‌یه‌قدر قیدی تصحیح ایدلمش اولانلر حاللری اوزره ابقا ایدیله‌جکدر.

١٤ — مؤسسات مذهبیه وخیریه‌نك مقصودی صاحب املاك واراضی صفتیله استحصال منفعت اوله‌میه‌جغندن بونلرك ایراد کتیریر املاك واراضی صاحبی اولملری جائز دکلدر .

١٥ — مؤسساتك نام مستعار ایله متصرف اولدیغی املاك مذکوره کماکان اشخاص عهده‌سنده ابقا ایدیله‌جك وقیدلری تصحیح اولنه‌میه‌جقدر . وبونلردن مقدار اعتباریله شایان استکثار اولانلرینی برمدت معینه ظرفنده صاتدیرمغه وصاتمیانلرك املاکنی بالمزایده صاتمغه وحصوله کله‌جك مبالغك اعاده‌سنه حکومت سنیه صلاحیتداردر .

فصل ثانی

کلیسا ، معبد ، مناستر ، پاپاس اقامتکاهلری و قبرستانلر

١٦ — کلیسا ومعبدلرده اجرای آیین کماکان سربست اولوب فقط درونلرنده بر جرم ارتکابی ویا اورالره بر مجرمك التجاسی حالنده ویاخود انتظام عمومی‌یی محافظهٔ مأمورین ضابطه‌نك بورالره حق دخولی واردر .

هرحالده مأمورین متعلقهٔ عثمانیه معاملات صحیه‌یی ایفا ایچون بورالرده تفتیشات لازمه اجرا ایده‌جکلردر .

١٧ — کلیسالر وآیری سقفده بولنان معبدلر اموال غیر منقوله‌یه متعلق هرنوع تکالیف امیریه وبلدیه وسائره‌دن معافدر . فقط کلیسا ومعبددن آیری سقف آلتنده بولنان پاپاس اقامتکاهلری تکالیف مزبوره‌یه تابع اوله‌جقلردر . مناستر وپاپاس اقامتکاهلری درونده معبد اولسه بیله مساکن حقنده‌کی قوانین ومعاملاته وهرنوع تکالیف امیریه وبلدیه وسائره‌یه تابع اوله‌جقلردر .

١٨ — اجنبی قبرستانلرینه امور انضباطیه وصحیه نقطهٔ نظرندن مأمورین عثمانیه‌نك لدی الاقتضا اصول ونظامنه توفیقاً دخول وایفای وظیفه‌یه حقی واردر .

١٩ — قبرستانلر اموال غیر منقوله‌یه متعلق هرنوع تکالیف امیریه ، بلدیه وسائره‌دن معفودرلر .

فصل ثالث

مکتبلر

٢٠ — افراد اجنبیه ممالك عثمانیه داخلنده قوانین ونظامات عثمانیه‌یه توفیقاً باارادهٔ سنیه مکاتب خصوصیه تأسیس ایده بیلورلر . بونك ایچون علاقه‌دارانك طوغریدن طوغری‌یه معارف نظارتنه مراجعت ایتملری مقتضی اولوب نظارت مشارالیهانك مراجعات واقعه‌یی اسباب موجبه درمیاننه احتیاج اولمقسزین رد ایتمك صلاحیتی درکاردر .

٢١ — جمعیات وشرکات خیریه ومذهبیه وتدریسیهٔ اجنبیه‌یه منسوب اولوب موجودیتلری فصل اولده بیان ایدلدیکی اوزره مصدق عد ایدلمك ایجاب ایدن مکاتبدن

يدلرنده فرمان اولانلر اشبو فرمانلرینی ایکی ای ظرفنده معارف اداره‌لرینه بالمراجعه تسجیل ایتدیره‌جکلردر. تسجیل اولنان فرمانلر رخصتنامه حکمنی اکتساب ایدر. فرمانلری اولمیانلر ایکی آی ظرفنده معارف نظارتنه بالمراجعه رخصتنامه طلبنه مجبوردرلر.

اشبو رخصتنامه‌لر ارادهٔ سنیه استحصالندن صکره اعطا اولنه‌جقلردر.

٢٢ — مکاتبدن خدمتلری تماماً مجانی اولانلر املاك ویرکوسندن معفودرلر دیکرلرندن املاك ویرکوسی اوله‌رق قیمت ویا بدل ایجار تخمنلرینه نظراً متحمل اولدقلری ویرکونك نصفی استیفا اولنه‌جقدر. آنجق کرك تماملیه معفو اوله‌جق وکرك ویرکوده تنزیلاته مظهر بولنه‌جق ماراالذکر مکاتبك معفویتی وتنزیله مظهر اولمسی منحصراً تصحیح قیدی بروجه‌بالا جائز اولان قسمه تعلق ایده‌جکدر. بناءً علیه قسم مذکوری متجاوز اراضی ویا مشتملات تکالیف خصوصنده املاك عادیه حکمنده‌در.

٢٣ — رهبان یتشدیرمکه مخصوص مکاتب اموال غیرمنقوله‌یه متعلق بالعموم تکالیف ورسومه تابعدر.

٢٤ — مکاتبك کافه‌سی بلا استثنا رسوم بلدیه‌یه تابعدر.

٢٥ — مکاتب مذکوره‌نك کافه‌سی ایکی آی ظرفنده معارف اداره‌لرینه بر مدیر مسئول ارائه‌سی ایله مکلفدر.

٢٦ — بعدما جمعیات وشرکات خیریه ومذهبیه وتدریسیهٔ اجنبیه‌نك مکاتب احداث ایتملری ممنوعدر.

٢٧ — کرك افراد وکرك مؤسساته عائد اولان فرمانلی وفرمانسز بالعموم مکاتب اجنبیه احکام آتیه‌یه تابعدر:

اولاً ترك لساننك وترکیا تاریخ وجغرافیاسنك ترکجه اوله‌رق تدریس مجبوریسنی احتوا ایتمسی لابد بولنان پروغراملرك معارف اداره‌لرینه تقدیمی (تورکجه مکتبك لسان اصلیسی درجه‌سنده تدریس ایدلمك شرطدر. پروغراملر ادارات مذکوره طرفندن بالتدقیق مکتبك درجه‌سی تعیین اولنه‌جق واشبو درجه اعتباریله مکتب طرفندن ویریله‌جك شهادتنامه‌لر معتبر طوتیله‌جقدر.)

ثانیاً تدریس اولنه‌جق کتابلر مطبوع ایسه انلرك ومؤلفلرینك اسامیسی ایله محل وتاریخ طبعنك بیلدیرلمسی وبرر نسخه‌لرینك معارف اداره‌لرینه اعطاسی.

ثالثاً مکاتبك منسوب اولدیغی دین ومذهبه متعلق علومك وتاریخ مقدسك دین مذکوره سالك اولمیان طلبه‌یه تلقین وتدریس ایدلمامسی وطلبهٔ مزبوره‌نك دعالرده دخی حاضر بولندیرلمه‌مسی.

رابعاً مکاتبك صنف امتحانلرنده حاضر بولنمق اوزره معارف اداره‌لرندن مأمورین مخصوصه دعوت اولنمسی.

خامساً معلملرك اسامیسنی وتابعیتلرینی مشعر جدوللرك تقدیم ودیپلومه ویا اهلیتنامه‌لرینك ارائه اولنمسی وتورکجه معلملرینك معارف اداره‌لری طرفندن اهلیتنامه‌یی حائز بولنمسی.

سادساً هر وقت معارف وصحیه مفتشلرینك قبول ووظیفه‌لرینك تسهیلنه وطلب ایده‌جکلری هر نوع معاملاتك ایفاسنه وایضاحاتك اعطاسنه مسارعت ایتملری.

سابعاً احکام انفه‌یه اوقات معینه‌سنده اتباع ایتمیان مکتبلر سد والغا اولنه‌جقلردر.

فصل رابع

اماکن صحیه

٢٨ — خسته‌خانه، عجزه‌خانه، ارضاع‌خانه، مکاتب طبیه وسائره کبی اماکن صحیهٔ خصوصیه‌نك بعدما تشکلی حکومت سنیه‌نك بافرمان مساعده‌سنه مربوطدر.

٢٩ — الیوم موجود اماکن صحیه کرك خصوصی اولسون وکرك برمؤسسه‌یه مربوط بولنسون فرمان حقنده مکتبلره دائر فصل ثالثده مندرج احکام بونلر حقنده دخی مرعیدر.

٣٠ — بعدما جمعیات وشرکات خیریه ومذهبیه وتدریسیهٔ اجنبیه‌نك رأساً ومجدداً مؤسسات صحیه احداث ایتملری ممنوعدر.

٣١ — ویرکو وتصحیح قید خصوصنده کذلك مکتبلره دائر فصل ثالث احکامی جریان ایده‌جکدر.

٣٢ — موجود مؤسسات صحیهٔ اجنبیه ایکی آی ظرفنده اوصاف لازمه‌یی حائز بر مدیر مسئول ارائه ایده‌جکلردر.

٣٣ — مؤسسات صحیهٔ اجنبیه شرائط آتیه‌یه تابع اوله‌جقلردر :

اولاً — مکاتب طبیهٔ اجنبیه پروغراملرینی معارف نظارتنه تصدیق ایتدیرمکه مجبوردر.

ثانیاً — دیگر اماکن صحیه، صحیه مدیریت عمومیه‌سنجه بو قبیل اماکن حقنده موضوع نظامات ومقرراته تابع اوله‌جقدر.

ثالثاً — اشبو فصلده مندرج بالعموم مؤسسات صحیه وطبیه‌ده مؤسسه‌نك منسوب اولدیغی دین ومذهبه متعلق علوم وافکار مؤسسهٔ مذکوره‌نك دیننه سالك اولمیان اشخاصه تدریس وتلقین اولنمیه‌جغی کبی اشخاص مذکوره مراسم مذهبیه‌ده حاضر بولندیرلمیه‌جقدر.

رابعاً — مکاتب طبیه‌نك دوقتورا امتحانلری عثمانلی طب فاکولته‌سی طرفندن تعیین اولنه‌جق هیئت ممیزه طرفندن اجرا وصنف امتحانلرنده مأمورین عثمانیه دعوت ایدیله‌جکدر.

خامساً — مکاتب طبیه معلملرینك اسامی و تابعیتلرینی مشعر جدوللرك معارف نظارتنه تقدیم ودیپلومه ویا اهلیتنامه‌لرینك ارائه اولنمسی وبونلردن طب ویا شعباتنه منسوب اولانلرك اطبای اجنبیه ایچون تعیین اولنان شرائط مخصوصه‌یی اکمال ایتملری لابددر. خسته‌خانه‌لر ایله دیگر مؤسسات صحیه‌ده طبابت و (قابله‌لك، دیشجیلك، اجزاجیلق وسائره کبی) شعباتنی اجرا ایدنلر اجرای صنعت ایچون تعیین ایدلمش اولان شرائطه تابع اوله‌جقلردر.

سادساً — مکاتب طبیهٔ اجنبیه ومؤسسات صحیه عینی ماهیتده بولنان مکاتب ومؤسسات عثمانیه کبی تفتیشه تابعدر. مفتشلر طرفندن واقع اوله‌جق اخطارات و وصایانك تطبیق وانفاذینه وبونلردن درحال اجراسی لازم گلنلرك سرعت تطبیقنه مؤسسات صحیه مجبوردر.

T. C.